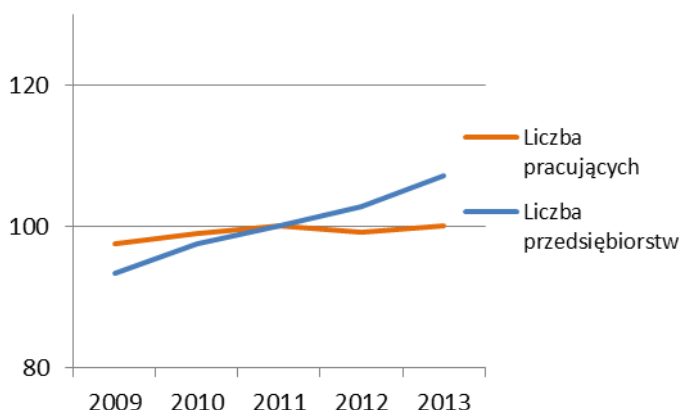

Podmioty gospodarcze według rodzajów i miejsc prowadzenia działalności w 2013 roku

Liczba jednostek, biorących udział w rocznym badaniu przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób¹, nieznacznie wzrastała na przestrzeni ostatnich kilku lat. Pomimo tego, dynamika zmian zachodzących w liczbie osób pracujących w tych przedsiębiorstwach, począwszy od roku 2009, utrzymała się na zbliżonym poziomie.

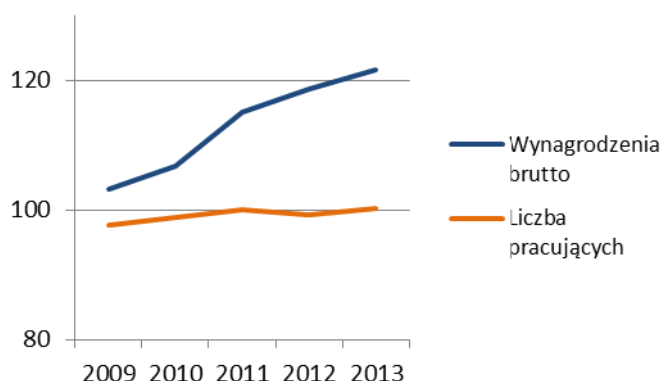
Dynamika liczby pracujących w latach 2009-2013

2008=100

Dynamika wynagrodzeń w latach 2009-2013

2008=100

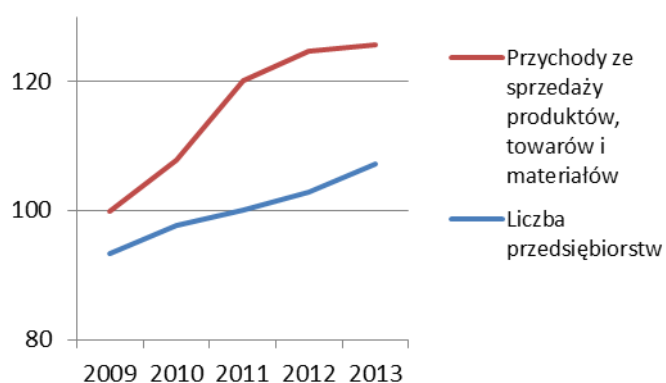

W latach 2009-2013 zaobserwowano stały wzrost wynagrodzeń brutto oraz przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. Jednakże, dane dotyczące nakładów na nowe obiekty majątkowe wskazały, że w kolejnych latach przedsiębiorstwa odczuwały skutki spowolnienia gospodarczego z 2008 roku. Warto podkreślić, że mimo znacznych wahań dynamiki nakładów inwestycyjnych, w roku 2013 badane podmioty osiągnęły poziom inwestycji zbliżony do roku 2008.

¹ Roczną ankietę przedsiębiorstwa SP zobowiązane były wypełnić podmioty o liczbie pracujących (wg stanu na koniec roku) 10 i więcej osób, prowadzące podstawową działalność gospodarczą zaklasyfikowaną wg PKD 2007 do sekcji: A (dz.03), od B do I, J (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), L, M, N, P (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), Q (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), R (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), S. Badaniem nie były objęte państwowe jednostki organizacyjne.

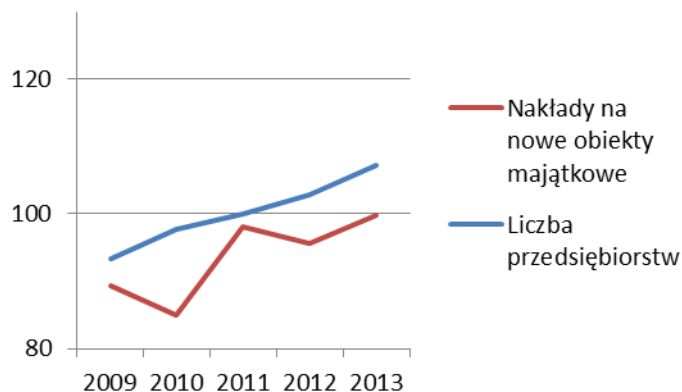
Dynamika przychodów ze sprzedaży w latach 2009-2013

2008=100

Dynamika nakładów w latach 2009-2013

2008=100

Badanie działalności gospodarczej przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób za rok 2013 dostarczyło informacji o 80 227 podmiotach. W zbiorowości tej dominowały przedsiębiorstwa małe o liczbie pracujących poniżej 50 osób (78,0% wobec 76,8% w roku 2012). Do grupy podmiotów średnich o liczbie pracujących od 50 do 249 osób należało 18,1% jednostek (w 2012 r. – 19,2%). Najmniej liczną grupę, podobnie jak w roku 2012, stanowiły przedsiębiorstwa duże o liczbie pracujących powyżej 249 osób (3,9% ogólnej liczby przedsiębiorstw).

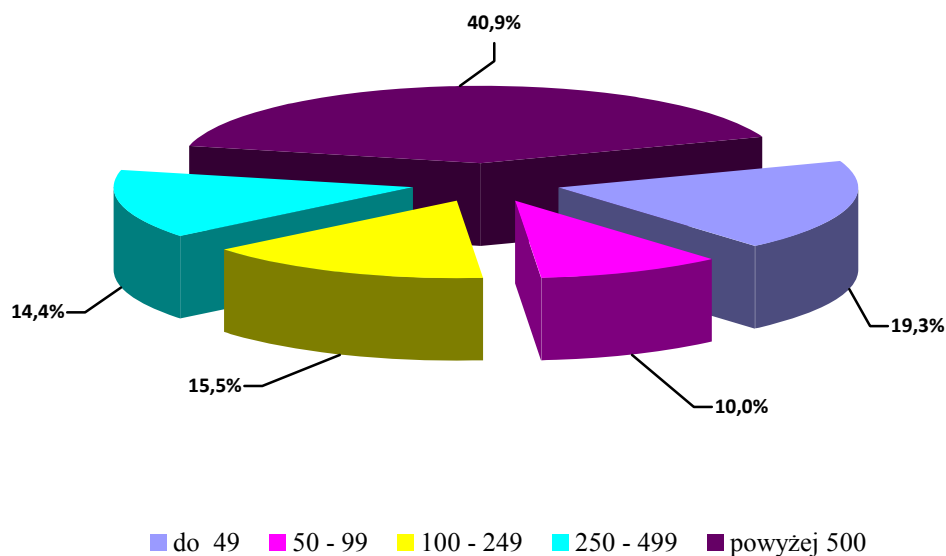
Biorąc pod uwagę podstawowy rodzaj działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwo, w badanej zbiorowości 80 227 podmiotów najwięcej było jednostek z sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (28,5%), sekcji G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle* (27,2%) oraz sekcji F – *Budownictwo* (12,6%). Większość badanych jednostek prowadziła jeden rodzaj działalności. Jednorodny charakter działalności analizowany na poziomie klasy PKD wykazało 59,4% badanych przedsiębiorstw (w 2012 r. – 59,0%). Spośród podmiotów prowadzących działalność niejednorodną, prowadzenie 2-3 rodzajów działalności zadeklarowało 30,6% przedsiębiorstw, 4-5 rodzajów – 6,2%, 6-8 rodzajów – 2,7%, powyżej 8 – 1,1%.

Według stanu w dniu 31 XII 2013 r. w 80 227 przedsiębiorstwach, które wzięły udział w badaniu było 5 386 tys. osób pracujących (rok wcześniej w 76 939 przedsiębiorstwach – 5 337 tys. osób). W podmiotach małych (do 49 pracujących) pracowało 22,5% ogólnej liczby pracujących, w firmach średnich (50 – 249 osób pracujących) – 28,1%, w dużych (powyżej 250 osób pracujących) – 49,4%. Blisko 60% ogółu stanowili pracujący w przetwórstwie przemysłowym oraz handlu (odpowiednio 36,4% i 20,2%).

Wynagrodzenie brutto na jednego zatrudnionego w 2013 r. wyniosło 3 835 zł, co oznacza wzrost o 3,8% w stosunku do roku poprzedniego. W podmiotach małych i średnich kształtowało się ono poniżej średniej (odpowiednio 3 050 zł i 3 575 zł), w dużych – powyżej (4 326 zł). W skali roku obserwowano wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto we wszystkich

badanych sekcjach. Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zanotowano w firmach działających w sekcjach B – *Górnictwo i wydobywanie* (6 958 zł) oraz J – *Informacja i komunikacja* (6 702 zł), najniższe zaś w jednostkach sekcji N – *Działalność w zakresie usług administrowania* (2 644 zł) oraz I – *Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (2 686 zł).

Wykres 1. Przychody ze sprzedaży według klas wielkości przedsiębiorstw w 2013 r.

W roku 2013 badane przedsiębiorstwa osiągnęły 2 863 172 mln zł przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, co oznacza 0,9 % wzrostu w skali roku. Ponad połowę (55,3%) stanowiły przychody przedsiębiorstw dużych (powyżej 249 pracujących), a 1/5 – przedsiębiorstw małych. Największą część przychodów ogółem wypracowały przedsiębiorstwa prowadzące działalność z zakresu sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (36,8%) i G – *Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych* (34,7%). Przychody przedsiębiorstw prowadzących jeden rodzaj działalności stanowiły blisko 23% ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży. Największą część przychodów (ponad 40%) generowanych przez jednostki o niejednorodnym charakterze produkcji osiągnęły podmioty prowadzące 2-3 rodzaje działalności.

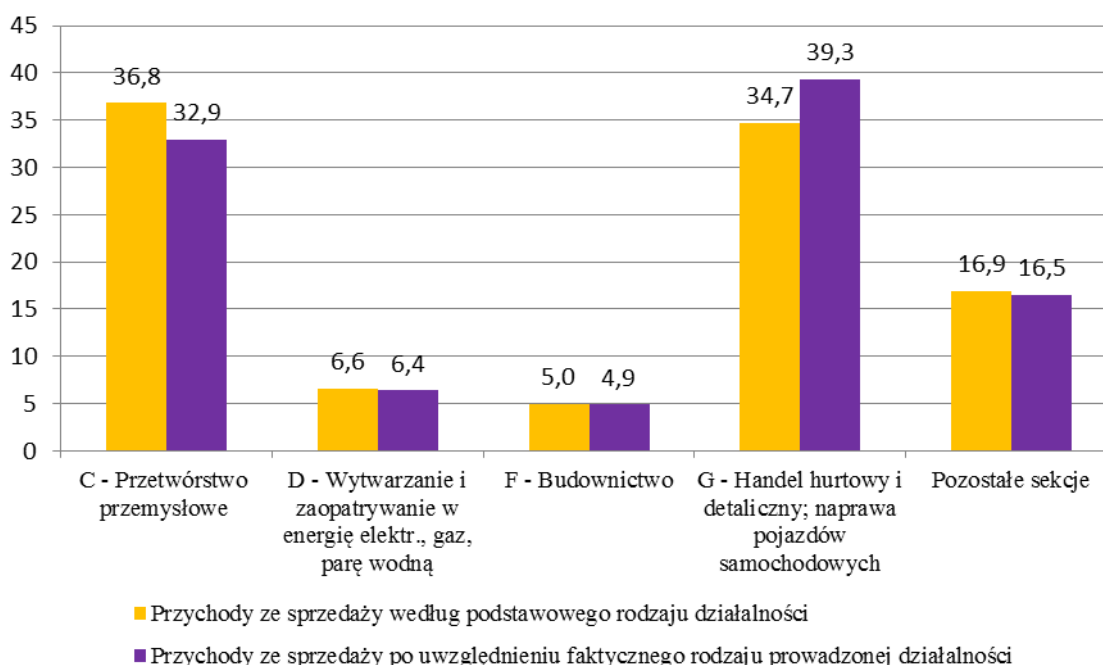
Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe poniesione przez ogół badanych podmiotów wyniosły 121 427 mln zł (w 2012 r. – 116 452 mln zł). Udziały przedsiębiorstw poszczególnych klas wielkości w ogólnych nakładach poniesionych przez badaną zbiorowość wyniosły odpowiednio: dla podmiotów dużych 64,2%, średnich – 24,2% i małych – 11,6%. Największy udział w inwestycjach miały przedsiębiorstwa działające w sekcji C – *Przetwórstwo przemysłowe* (32,6% ogółu nakładów badanej zbiorowości) oraz sekcji D – *Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę* (16,0%).

Wartość brutto środków trwałych według stanu w dniu 31 XII 2013 r. w przedsiębiorstwach objętych badaniem wyniosła 1 550 173 mln zł (wobec 1 480 486 mln zł rok wcześniej).

W roku 2013 rozpoczęły działalność 2 472 przedsiębiorstwa.² Blisko 85% z nich to podmioty małe (o liczbie pracujących do 49 osób), a 3% to jednostki duże (o liczbie pracujących powyżej 249 osób). Najwięcej nowych podmiotów zadeklarowało prowadzenie działalności handlowej i przemysłowej (odpowiednio: 26,9% i 22,2% ogółu jednostek nowopowstałych).

W roku 2013, najwięcej podmiotów spośród 80 227 objętych badaniem (według siedziby zarządu) prowadziło działalność na terenie województwa: *mazowieckiego* – 12 593 jednostek (tj. 15,7% ogółu) oraz *śląskiego* – 10 924 jednostek (tj. 13,6% ogółu), najmniej zaś na terenie województwa *opolskiego* – 1 838 jednostki (tj. 2,3% ogółu) oraz *podlaskiego* – 1 862 jednostki (tj. 2,3% ogółu). We wszystkich wspomnianych wyżej województwach największy udział miały przedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 49 osób, które stanowiły od 74,7% do 79,4% ogółu podmiotów w wymienionych lokalizacjach. Podmioty mające siedzibę na terenie województwa mazowieckiego i śląskiego osiągnęły łącznie 43,9% przychodów ze sprzedaży uzyskanych przez ogół badanych przedsiębiorstw, z czego jednostki z województwa mazowieckiego – 32,0%. Łączne przychody jednostek działających na terenie województwa opolskiego i podlaskiego wyniosły 3,1%. Zatrudnienie w województwie mazowieckim i śląskim kształtowało się odpowiednio na poziomie 24,1% oraz 13,7% ogólnej liczby zatrudnionych, a w województwach opolskim i podlaskim – łącznie na poziomie 3,4%.

Wykres 2. Struktura przychodów ze sprzedaży

Przedsiębiorstwa objęte badaniem prowadziły działalność w 157 059 jednostkach lokalnych, w tym w 45 064 sklepach stanowiących samodzielne jednostki lokalne (w 2012 r. 76 939

² Za datę rozpoczęcia działalności przyjęto datę wystawienia pierwszej faktury lub datę rejestracji firmy.

podmiotów wykazało działalność w 155 119 jednostkach lokalnych, w tym w 45 432 sklepach). Spośród wszystkich jednostek lokalnych 204 znajdowały się poza granicami kraju i według stanu na 31 XII 2013 r. pracowało w nich 20 914 osób.

Działalność zlokalizowaną w jednym miejscu prowadziło 70 843 przedsiębiorstwa, tj. 88,3% ogółu badanych podmiotów (w 2012 r. – 87,3%). Analizując sekcje PKD zaobserwowano, że były to głównie podmioty z sekcji F – *Budownictwo* (95,5% firm w tym obszarze działalności), P – *Edukacja* (95,3%) oraz M – *Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna* (94,4%).

W 2013 r. 94,2% przedsiębiorstw małych (do 49 pracujących) wskazało na prowadzenie działalności wyłącznie w jednym miejscu. Ponad 80% podmiotów dużych (powyżej 249 pracujących) deklarowało posiadanie do 10 jednostek lokalnych.

Najliczniejszą grupą spośród przedsiębiorstw działających w różnych lokalizacjach były podmioty posiadające od 2 do 5 jednostek lokalnych (7,6% ogółu badanych firm). Odsetek firm wykazujących 6 i więcej jednostek lokalnych stanowił 4,1%.

Wyniki badania będą szerzej prezentowane w publikacji „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2013 r.”, która zostanie opublikowana na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.

Tablica 1. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według podstawowego rodzaju prowadzonej działalności w 2013 r.

Sekcje PKD	Liczba przedsiębiorstw	Liczba jednostek lokalnych	Pracujący w tys. stan na 31XII	Wynagrodzenia brutto	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Nakłady na nowe obiekty majątkowe	Wartość brutto środków trwałych stan na 31XII
Ogółem	80227	157059	5386	234980	2863172	121427	1550173
A dz.03 – Rybactwo	52	70	1	42	216	34	388
B – Górnictwo i wydobywanie	394	782	164	13777	58609	7381	67959
C – Przetwórstwo przemysłowe	22826	36324	1961	81394	1054403	39568	536164
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener.elekt.,gaz, parę wodną	483	1329	134	9975	189306	19366	235762
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	1579	2796	114	4898	29549	5525	85956
F – Budownictwo	10144	11185	384	16717	143745	3574	45469
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa poj. samochodowych	21809	70969	1088	40971	992187	14052	154047
H – Transport i gospodarka magazynowa	4845	6743	457	18987	123906	14672	133082
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	2715	4767	101	2842	15480	1332	24028
J – Informacja i komunikacja	2070	3319	176	13528	93705	6411	95853
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	2259	3004	92	4254	31410	2579	118886
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3989	4778	174	10661	53111	2078	13287
N – Działalność w zakresie usług administrowania	2720	4381	344	9970	38921	2593	17547
P – Edukacja	824	1114	19	624	2237	71	989
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2650	3525	139	4947	19308	1420	14051
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką	310	1111	17	660	12666	620	5011
S – Pozostała działalność usługowa	558	862	21	733	4402	141	1686

Tablica 2. Dynamika podstawowych danych o przedsiębiorstwach według podstawowego rodzaju prowadzonej działalności w 2013 r.

Sekcje PKD rok 2012 = 100	Liczba przedsiębiorstw	Liczba jednostek lokalnych	Pracujący w tys. stan na 31XII	Wynagrodzenia brutto	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Nakłady na nowe obiekty majątkowe	Wartość brutto środków trwałych stan na 31XII
Ogółem	104,3	101,3	100,9	102,6	100,9	104,3	104,7
A dz.03 – Rybactwo	96,3	95,9	91,6	99,8	70,8	161,9	83,8
B – Górnictwo i wydobywanie	104,8	103,0	96,9	105,3	95,9	97,6	105,4
C – Przetwórstwo przemysłowe	101,2	99,2	100,6	103,0	100,4	106,6	105,7
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener.elekt.,gaz, parę wodną	98,6	96,7	95,9	97,5	94,5	107,1	103,8
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	106,0	103,6	104,5	104,6	104,3	99,2	109,9
F – Budownictwo	99,6	98,9	92,8	92,7	90,7	91,6	103,3
G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa poj. samochodowych	105,6	100,8	101,5	102,6	103,4	97,7	106,8
H – Transport i gospodarka magazynowa	110,8	106,7	99,6	101,1	105,0	113,4	106,4
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	108,9	101,9	100,1	102,4	105,7	97,3	106,3
J – Informacja i komunikacja	106,6	104,6	102,8	104,5	100,8	99,8	93,2
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	106,9	101,0	99,2	101,1	100,8	97,6	101,7
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	109,5	108,0	105,9	105,8	104,6	94,1	104,1
N – Działalność w zakresie usług administrowania	104,1	103,9	108,6	112,7	107,2	103,2	105,0
P – Edukacja	103,0	111,2	100,4	103,8	102,3	67,0	104,2
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	113,4	110,8	114,0	113,1	115,1	129,3	132,7
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką	100,3	100,0	99,0	96,7	93,9	184,5	113,4
S – Pozostała działalność usługowa	110,1	105,3	105,7	111,5	133,4	77,0	107,3

Tablica 3. Przychody ze sprzedaży po uwzględnieniu rzeczywistego rodzaju prowadzonej działalności według klas wielkości przedsiębiorstwa oraz sekcji PKD w 2013 r.

Sekcje PKD	Ogółem w mln zł	z tego przedsiębiorstwa o liczbie pracujących				
		do 49*	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 i więcej
Ogółem	2863172	551065	286974	442279	411229	1171625
A – Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo, Rybactwo	1784	573	255	250	256	451
B – Górnictwo i wydobywanie	38795	1547	1160	2388	1981	31719
C – Przetwórstwo przemysłowe	941350	85322	67439	150139	141239	497211
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz., gaz	182015	10851	9272	14400	42162	105330
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami	25869	4755	4658	7383	3807	5267
F – Budownictwo	140971	49015	19888	24974	18327	28766
G – Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samochod.	1125576	304328	138225	180220	157244	345559
H – Transport i gospodarka magazynowa	117745	28841	13423	15995	12816	46669
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	16257	6203	2042	2502	1537	3973
J – Informacja i komunikacja	86282	10970	5704	8598	8188	52822
L – Działalność zw. z obsługą ryнку nieruchomości	37516	13295	7847	9011	3643	3720
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	61576	15447	7057	11522	8269	19282
N – Działalność w zakresie usług administrowania	45341	8107	5892	7895	7734	15713
P – Edukacja	2305	1436	397	285	152	35
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19242	6070	1850	3554	2679	5089
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką i rekreacją	12273	2012	1220	2003	396	6641
S – Pozostała działalność usługowa	4313	1031	392	785	700	1405
Pozostałe sekcje	3963	1261	255	375	100	1973

* Ze względu na zmiany organizacyjne część przedsiębiorstw w tym przedziale wykazała mniej niż 9 osób pracujących na koniec okresu sprawozdawczego.

Tablica 4. Struktura przychodów ze sprzedaży po uwzględnieniu rzeczywistego rodzaju prowadzonej działalności wg klas wielkości przedsiębiorstwa oraz sekcji PKD w 2013 r.

Sekcje PKD	Ogółem w %	z tego przedsiębiorstwa o liczbie pracujących				
		do 49*	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 i więcej
Ogółem	100	19,25	10,02	15,45	14,36	40,92
A – Rolnictwo, Leśnictwo, Łowiectwo, Rybactwo	100	32,12	14,29	14,01	14,35	25,28
B – Górnictwo i wydobywanie	100	3,99	2,99	6,16	5,11	81,76
C – Przetwórstwo przemysłowe	100	9,06	7,16	15,95	15,00	52,82
D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz., gaz	100	5,96	5,09	7,91	23,16	57,87
E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami	100	18,38	18,01	28,54	14,72	20,36
F – Budownictwo	100	34,77	14,11	17,72	13,00	20,41
G – Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samochod.	100	27,04	12,28	16,01	13,97	30,70
H – Transport i gospodarka magazynowa	100	24,49	11,40	13,58	10,88	39,64
I – Działalność zw.z zakwaterow. i usługami gastronomicznymi	100	38,16	12,56	15,39	9,45	24,44
J – Informacja i komunikacja	100	12,71	6,61	9,96	9,49	61,22
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	100	35,44	20,92	24,02	9,71	9,92
M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	100	25,09	11,46	18,71	13,43	31,31
N – Działalność w zakresie usług administrowania	100	17,88	12,99	17,41	17,06	34,66
P – Edukacja	100	62,30	17,22	12,36	6,59	1,52
Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100	31,55	9,61	18,47	13,92	26,45
R – Działalność zw. z kulturą, rozrywką i rekreacją	100	16,39	9,94	16,32	3,23	54,11
S – Pozostała działalność usługowa	100	23,90	9,09	18,20	16,23	32,58
Pozostałe sekcje	100	31,82	6,43	9,46	2,52	49,79

* Ze względu na zmiany organizacyjne część przedsiębiorstw w tym przedziale wykazała mniej niż 9 osób pracujących na koniec okresu sprawozdawczego.

Tablica 5. Przedsiębiorstwa według liczby jednostek lokalnych i klas wielkości w 2013 r.

Przedsiębiorstwa wg klas wielkości	Liczba jednostek lokalnych					
	1	2-10	11-30	31-50	pow. 50	razem
do 49 pracujących*	58969	3347	288	1	2	62607
50 - 249 pracujących	10211	3439	728	92	22	14492
250 i więcej pracujących	1663	956	267	92	150	3128
Ogółem	70843	7742	1283	185	174	80227

Tablica 6. Zatrudnienie w przedsiębiorstwach według liczby jednostek lokalnych i klas wielkości przedsiębiorstw w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Liczba jednostek lokalnych				
		1	2-10	11-30	31-50	pow.50
Ogółem						
1. Liczba przedsiębiorstw	80227	70843	7742	1283	185	174
2. Zatrudnienie w tys.	5106	2957	1147	580	113	310
3. Struktura w %	100	57,9	22,5	11,4	2,2	6,1
do 49 pracujących*						
1. Liczba przedsiębiorstw	62607	58969	3347	288	1	2
2. Zatrudnienie w tys.	1110	998	102	10	x	x
3. Struktura w %	100	89,9	9,2	0,9	x	x
50 - 249 pracujących						
1. Liczba przedsiębiorstw	14492	10211	3439	728	92	22
2. Zatrudnienie w tys.	1451	989	365	78	15	4
3. Struktura w %	100	68,2	25,2	5,4	1,0	0,3
250 i więcej pracujących						
1. Liczba przedsiębiorstw	3128	1663	956	267	92	150
2. Zatrudnienie w tys.	2545	970	679	492	98	306
3. Struktura w %	100	38,1	26,7	19,3	3,9	12,0

* Ze względu na zmiany organizacyjne część przedsiębiorstw w tym przedziale wykazała mniej niż 9 osób pracujących na koniec okresu sprawozdawczego.